

ere med Forholdene her, kan man ikke undre sig over, at de let falde i Hænderne paa upaalidelige og samvittighedsløse Mennesker, saa at de, der skulle modtage denne Hjælp, lettelig komme til at føle sig brøstholdne ved at modtage den af dem, der paatrænge sig dem. Det er ogsaa mærkeligt, at det har været saa vanskeligt at gennemføre denne Lov; thi foruden at den i begge Ting er bleven modtaget med Velvilje, har ogsaa den højtærede Justitsminister stillet sig særdeles imødekommende lige overfor de Anthydninger af Ændringer, der ere komne frem. Jeg vil nu ønske, og jeg er vis paa, at jeg udtaler et aldeles almindeligt Ønske, at dette lille Lovforslag nu maa faa Ende paa den aldeles uforskyldte Modgang, som det hidtil har lidt under. — I Lovforslagets § 3 er der, som den nu foreligger, tilføjet et Par Stykker, som egentlig ogsaa ere i Overensstemmelse med de Anthydninger af Ændringer, som man var enig om i det andet Ting, og jeg tror, at Forslaget har vundet derved. Med Hensyn til de andre Paragrafer skal jeg udtale, at jeg kan slutte mig til dem, men jeg finder for Øjeblikket ikke Anledning til at omtale dem videre.

C. C. Andersen: Skønt jeg skal erkende, at det foreliggende Lovforslag er et Fremskridt fra den Ordning, som vi nu have paa dette Omraade, kan jeg dog ikke erkende, at Forslaget paa en tilfredsstillende Maade opfylder sin Bestemmelse med Hensyn til Indførelse af en Ordning, der kan være fuldt ud betryggende for Lyendet paa Fæstevirksomhedens Omraade. Den Fejl, jeg mener, der er til Stede ved den nuværende Ordning, ophæver det foreliggende Lovforslag ikke. Jeg ser saaledes paa Sagen, at det, der er Marsagen til de Misgreb, der finde Sted indenfor Fæstevirksomheden, væsentlig er det Forhold, i hvilket Fæstemanden staar til sin Forretning. Forholdet er nemlig det, at Fæstemanden er stærkt interesseret i at kunne drage det størst mulige Udbytte ud af sin Forretning, han er stærkt interesseret i, at hans Virksomhed giver den størst mulige Indtægt. Dette Forhold medfører meget let, at Hensynet til Fæstemandens Interesse bliver stød frem i første Linie, hvorimod Hensynet til Lyendets Løve og Interesse først senere kommer i Betragtning. Den Sagen efter Gevinst og de Bestræbelser, der fra Fæstemandens Side gøre sig gældende for at pine den størst mulige Fordel ud af deres Virksomhed, afføder for Lyendet meget uheldige Spekulationer, som mange Fæstemænd have indladt sig paa, og som i Særdeleshed have fundet deres Udtryk i særlig

lokkende Abvertissementer for Lyender, hvori der tilbydes dem gode Pladser til høje Lønninger. Det viser sig i ikke ganske saa Tilfælde, at de Løfter, som Abvertissementerne indeholde, er en Del af Fæstemændene ikke i Stand til at opfylde, men desuagtet bevirke disse Abvertissementer, at mangt et Lyende, baade i Provinsen, paa Landet og for den Sags Skyld ogsaa i Udlandet, lader sig friste af dem til at forlade sin Plads, som han maatte ellers ikke vilde forlade, og gaa til Kjøbenhavn, hvor han som oftest stufes i sine Forventninger, fordi Fæstemanden ikke er i Stand til at opfylde de Løfter, som Abvertissementerne love, og hvor han saa i mange Tilfælde kommer til at forøge den Hær af ledige Kræfter, som vi desværre næsten altid have her i Kjøbenhavn. Fæstemanden opnaar derimod selvfølgelig ved sine Abvertissementer det, han vil naa; han faar sit Lager vel asporteret af levende Varer, uden hvilke han ikke vilde være i Stand til at drive sin indbringende Forretning. Det er denne Fæstemandens stærke Interesse i at faa et saa stort Udbytte af sin Forretning, som jeg mener, at vi skulle se at faa forandret, og jeg tror, at dette Forhold kan forandres, hvis man vil gaa et Skridt videre, end det nuværende Forslag tilsigter. Jeg tror, det kunde opnaas derved, at man i Forslaget optog en Bestemmelse, som paahød Kjøbenhavns Kommune at oprette et offentligt Fæstekontor, som leedes og bestyredes af Personer, der vare fast lønede og saaledes ikke havde personlig Fordel af den større eller mindre Fortjeneste, som en saadan Virksomhed kunde afføde. Dersom man ordnede Sagen paa denne Maade, tror jeg, at man vilde tage den Marsag bort, som gør, at Fæstemandsvirksomheden lige overfor Lyendet langfra er betryggende ordnet, og som jeg mener heller ikke vil blive betryggende ordnet, selv om det foreliggende Forslag bliver til Lov, thi den samme Marsag er til Stede i det foreliggende Forslag som i den nuværende Fæstemandsvirksomhed, det er denne Higen efter den størst mulige Fortjeneste for Indehaverne af Fæstekontorerne, som meget let vil komme til at gøre sig gældende. Der er mod den Tanke, som jeg her har tilladt mig at fremsætte, rejst Indvendinger, rigtignok ikke Indvendinger, som jeg betragter som rettede mod Sagens Realitet, men nærmest Indvendinger, som have mere politisk Betydning, som det iøvrigt ogsaa kom frem under Forhandlingerne i Folketinget i 1887. Disse Indvendinger gaa væsentlig ud paa, at man skal være forsigtig med, under de nuværende politiske Forhold, at oprette nye Embeder, idet man ikke mener at have fuld